

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติและขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน
(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖
๒. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. โครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
๔. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติและขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๑.๑ เนื่องจากเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดิน นอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน ในพื้นที่นำร่องจำนวน ๑๔ พื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชนครอบคลุมในทุกพื้นที่ ประกอบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้สูงอายุร้อยละ ๑๘.๖๔ ซึ่งกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสมบูรณ์ จึงมีความจำเป็นต้องผลักดันการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคม และการดำเนินการในเชิงรุกเพื่อรองรับสังคมสูงวัยในระดับพื้นที่

๑.๒ นโยบายรัฐบาล (นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน การฟื้นตัวจากสถานการณ์โควิดและการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย รัฐบาลจึงมีเป้าหมายทางสังคม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยทำให้ประชาชนมีชีวิตที่มีความสุข มีสวัสดิการที่เหมาะสม

๑.๓ มติคณะกรรมาการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
ณ ทำเนียบรัฐบาล มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย ปี ๒๕๖๕ ประเด็น
การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่ในถิ่นที่อยู่เดิม ส่งเสริมศักยภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นควรเสนอ
เรื่อง โครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) เพื่อให้รองรับสังคมสูงวัย
ที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยในระดับสมบูรณ์ คือ มีผู้สูงอายุร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งประเทศ
อีกทั้งเพื่อสร้างระบบการดูแลผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุได้อยู่ในชุมชน (Ageing in Place) อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี
จากสถิติจำนวนประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ มิถุนายน ๒๕๖๖ พบว่าภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ มีผู้สูงอายุทั้งหมด ๔,๐๕๓,๖๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๔ และจากข้อมูลการคัดกรอง
สุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓,๑๘๘,๐๗๗ คน แบ่งออกเป็น กลุ่มติดสังคม จำนวน ๓,๐๘๙,๔๗๔
คน (ร้อยละ ๙๖.๙) กลุ่มติดบ้าน จำนวน ๘๔,๙๔๕ คน (ร้อยละ ๒.๖๖) และกลุ่มติดเตียง จำนวน ๑๓,๖๕๘ คน
(ร้อยละ ๐.๔๒) และมีแนวโน้มอยู่ลำพังคนเดียวและถูกทอดทิ้งเพิ่มขึ้น สมาชิกในครอบครัวมีการย้ายถิ่นฐานเพื่อการ
ประกอบอาชีพ จึงเป็นประเด็นท้าทายที่ประเทศไทยต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
โดยตระหนักถึงการสร้างกลไกในระดับพื้นที่ของการมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ จึงขอให้นำเรื่อง
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ ระหว่างวันที่ ๓ - ๔
ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ จังหวัดหนองบัวลำภู

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติ
ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐ (๔) สร้างระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน (๕) ร่วมมือและ
ประสานงานกับราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ
ตลอดจนองค์กรอื่นในการจัดให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุน ตามพระราชบัญญัตินี้
และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๒ ในปี ๒๕๖๖ ประเทศไทยมีประชากรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร
ของกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๖๖,๐๕๔,๘๓๐ คน อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๒,๘๑๔,๗๗๘ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๑๙.๔๐ (ข้อมูลกรมการปกครอง เดือนมิถุนายน ๒๕๖๖) สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผู้สูงอายุ
ทั้งหมด ๔,๐๕๓,๖๑๐ คน จากข้อมูลการคัดกรองสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓,๑๘๘,๐๗๗ คน
แบ่งเป็น กลุ่มติดสังคม จำนวน ๓,๐๘๙,๔๗๔ คน (ร้อยละ ๙๖.๙) กลุ่มติดบ้าน จำนวน ๘๔,๙๔๕ คน (ร้อยละ
๒.๖๖) และกลุ่มติดเตียง จำนวน ๑๓,๖๕๘ คน (ร้อยละ ๐.๔๒) และพบว่าผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวสูงขึ้น
จากสถานการณ์ดังกล่าว กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนประเด็น
การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการจัดทำแผนกลุ่มจังหวัด (ข้อมูลจากแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) ภาคตะวันออกเฉียง...

(๑) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ ๓ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป้าประสงค์ ๑) ยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัย แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น คลังสมองของผู้สูงวัย

(๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนา ๕ พัฒนาทุนมนุษย์และยกระดับคุณภาพชีวิต

(๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

๓.๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย มุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน และการสร้างโอกาสความเสมอภาคเท่าเทียมบนศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้สูงอายุให้ครอบคลุมในทุกมิติ โดยส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ เป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตและการสร้างระบบการดูแลและเฝ้าระวังทางสังคมผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ จึงได้จัดทำโครงการบริหารจัดการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๓.๓.๑ โครงการบริหารจัดการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชนและเป็นการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ รวมถึงเพื่อสร้างกลไกการดูแลผู้สูงอายุให้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้ง ๕ มิติ ได้แก่ มิติทางด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี โดยมุ่งเน้นให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนและลดภาระค่าใช้จ่ายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของประเทศ

๓.๓.๒ กลุ่มเป้าหมายรวมทั้งสิ้น ๓,๑๘๘,๗๒๑ คน ประกอบด้วย

(๑) ผู้บริหารคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ พื้นที่ละ ๒ คน จำนวน ๓๒๒ พื้นที่
รวม ๖๔๔ คน

(๒) ผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลในชุมชน ได้แก่ กลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน
กลุ่มติดเตียง จำนวน ๓,๑๘๘,๐๗๗ คน

๓.๓.๓ พื้นที่ดำเนินการ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๐ จังหวัด ในพื้นที่ ๓๒๒ อำเภอ ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี และอุบลราชธานี

๓.๓.๔ ขั้นตอนการดำเนินงาน

(๑) เตรียมการ วางแผนการดำเนินงานในพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เป็นต้น

(๒) การอบรม...

- (๒) การอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นสูง จำนวน ๔๒๐ ชั่วโมง
- (๓) ผู้บริหารคุ่มครองสิทธิผู้สูงอายุปฏิบัติงาน โดยการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน และจัดกิจกรรม พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน
- (๔) การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
- ๓.๓.๕ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๓๕๙,๓๕๒,๐๐๐ บาท (สามร้อยห้าสิบบาทถ้วน) แบ่งเป็น
- (๑) งบดำเนินงาน ๑๙๘,๓๕๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) สามแสนห้าหมื่นสองพันบาทถ้วน) ได้แก่ ค่าจัดอบรม ค่าตอบแทนผู้บริหาร ค่าจัดกิจกรรม และค่าติดตามงาน
- (๒) งบลงทุน ๑๖๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยหกสิบบาทถ้วน) ได้แก่ ค่าครุภัณฑ์หรืออุปกรณ์ในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ผู้สูงอายุในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับการดูแลครอบคลุมในทุกมิติอย่างเหมาะสม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เป้าหมายแผนพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัด ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

- ๔.๒ ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาการเข้าสู่ภาวะพึ่งพิงในผู้สูงอายุ
- ๔.๓ ลดภาระการดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว
- ๔.๔ ส่งเสริมการมีรายได้ด้านเศรษฐกิจภายในชุมชน

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๓๕๙,๓๕๒,๐๐๐ บาท (สามร้อยห้าสิบบาทถ้วน) สามแสนห้าหมื่นสองพันบาทถ้วน) แบ่งเป็น

๕.๑ งบดำเนินงาน ๑๙๘,๓๕๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) สามแสนห้าหมื่นสองพันบาทถ้วน) ได้แก่ ค่าจัดอบรม ค่าตอบแทนผู้บริหาร ค่าจัดกิจกรรม และค่าติดตามงาน

๕.๒ งบลงทุน ๑๖๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยหกสิบบาทถ้วน) ได้แก่ ค่าครุภัณฑ์หรืออุปกรณ์ในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน และตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณ หรือภาระทางการคลัง ในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้นจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ เสนอการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐ อำนาจหน้าที่ของกรมกิจการผู้สูงอายุ และมาตรา ๑๑ ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย มุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน และการสร้างโอกาสความเสมอภาคเท่าเทียมบนศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้สูงอายุให้ครอบคลุมในทุกมิติ โดยส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ เป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตและการสร้างระบบการดูแลและเฝ้าระวังทางสังคมผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาอนุมัติ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๓๕๙,๓๕๒,๐๐๐ บาท (สามร้อยห้าสิบล้านสามแสนห้าหมื่นสองพันบาทถ้วน) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน ให้ได้รับการดูแลครอบคลุมในทุกมิติอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุช ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมกิจการผู้สูงอายุ

ผู้ประสานงาน นางสาวพิรญา นพรัตน์

โทร ๐ ๒๖๔๒ ๔๓๓๘ ต่อ ๓๑๐

มือถือ ๐๘ ๑๘๗๘ ๑๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ plan21budget@gmail.com